

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

(Σταχυολογήματα απ' τόν Κώδικα τών Καπουτσίνων τής Νάξου)

ΦΑΝΤΑΣΤΩΣ μεγάλο ρόλο έπαιξαν στη Μεσόγειο οι πειρατά κατά τούς περασμένους αιώνες. Ήσαν μιά μεγάλη δύναμη, κι' επομένως τούς είχαν ανάγκη κι' αυτά άόμοια τ' ισχυρά κράτη. Ατιόπλοια δέν ήπληχαν τή ζωή αυτών κι' επομένως τή πολυεμιά ζωαρία δέν μπορούσαν νά φρουρούν εύκολα τις θάλασσες. Από τό άλλο μέρος, τό διεθνές δικαίω δέν είχε άκόμα διαλασθεί κι' επομένως ήταν δικαιολογημένη κάθε διαπάχη διεθνώς. Κατ' ανάγκη λοιπόν τή ναυτική κράτη διατηρούσαν φιλίες με τούς πειρατάς.

Στή μεταξύ των αντίζηλια ή μεγάλες Δυνάμεις τής εποχής εκείνης ήσαν άναγκασμένες νά χρησιμοποιούν και τούς πειρατάς. Γι' αυτό βλέπομε τούς πειρατάς, άλλ' όχι άνεξήγητο, άλλως είπαμε, φαινόμενο πειρατών προστατευμένων από τις κυβερνήσεις μεγάλων κρατών. Η Βενετία είχε υπό την προστασία της διαφόρους κατά χωρούς διαφόρους πειρατάς, και όχι σπανίως τούς τροφοδοτούσε με ζωήματα, πολεμοφόδια και τρόφιμα. Τά Άρχαία τής Βενετίας περιλαμβάνουν σχετικώς σπονδαία έγγραφα, τά όποια άποδείχνουν πόσο κακό έβαναν τή πειρατικά ζωαρία και σ' αυτούς άκόμα τούς στόλους τών μεγάλων κρατών.

Η Γαλλία έξ άλλου, πού ήθελε νά κρατήσει την ύπεροχή της στην Ανατολή και νά γίνει κυρίαρχος στη Μεσόγειο, φρόντιζε πάντοτε νά τή έχη καλά με τούς πειρατάς. Ίδιος με τούς Μαλιέζους και τούς Γάλλους πειρατάς, οι όποιοι δέν ζώνευαν τούς Ίταλους, οι όποιοι πάλι ήσαν άφοσιωμένοι στη Βενετία.

Βέβαια, άν σήμερα κατέβαινε στον Πειραιά ο πρέσβης τής Γαλλίας για νά χειριση έναν πειρατή κι' έδεχτο νά δειτνήση και νά γιεντήση μ' ένα τέτοιο ύποκειμενο, τó πράγμα θα έλάμβανε μορφή έξαιρετικώσ σκανδαλιού.

Κατά τó σπητήριον όμως έτος 1673 τή πράγματα ήσαν διαφορετικά. Έν πρώτοις, δέν ύπηρχαν έμφυριδες για νά κάμουν θόρυβο. Έπειτα οι πειρατά δέν ήσαν παληάνθρωποι έξισούμενοι με τούς ληστές, άλλως συμβαίνει σήμερα, άλλα παληοί θαλασσινοί, οι όποιοι έξασκούσαν ένα ελάγγελια για νά ζήσουν.

Γιατί κατά την εποχή εκείνη ή πειρατεία δέν έθεωρείτο κάτι τι τó άτιμοτικό. Ήταν άλλως ένα συνηθισμένο ελάγγελια. Μήπως στις άνω γορές τών μεγάλων τότε πόλεων δέν έπωλούντο οι σκλάβοι σιμά σιά ζώα και σέ τιμές πολύ φτηνότερες από ένα... άλογο;

Δέν έταράχτηκε λοιπόν, ούτε κι' έξελίλαχη κανείς, όταν στό 1673 ο Γάλλος πρέσβης στην Κωνσταντινούπολη, ο περιφημος Νουαντέλ, έφιλοξενήθηκε από έναν πειρατή. Τó πράγμα δέν ήταν άσυνηθιστο, άλλως είπαμε, και οι νηριώτες τού Αιγαίου είχαν τόσο έξαιρετικώθει με

τούς πειρατάς, οι όποιοι τούς λήστευαν και τούς βασάνιζαν διαρκώς, ώστε δέν κατεπλάγησαν καθόλου όταν ο Γάλλος αυτός διπλωμάτης, στό ταξίδι του πού έκανε στα νησιά τού Αιγαίου για νά μαζέψη και άταγάγη πολύτιμες αρχαιοτήτες, είχε για παρέα τόν διάσημο Μαλιέζο πειρατή Δανιήλ.

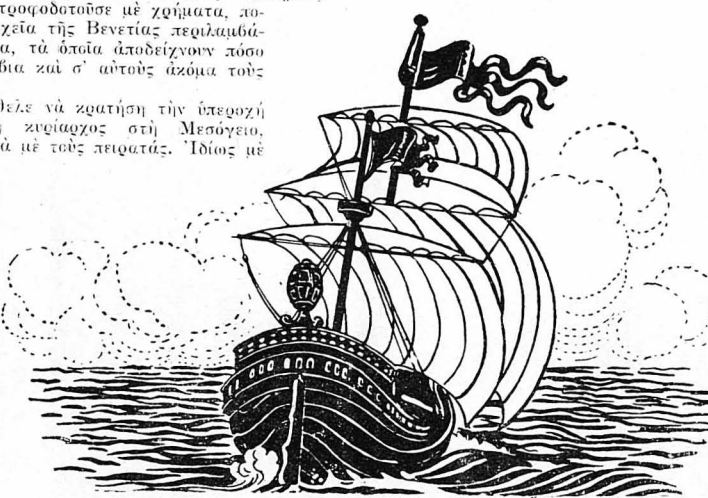
Τήν εποχή εκείνη ο πειρατής Δανιήλ βρισκόταν στην Πάρο. Τó νησί αυτό ήταν συνηθισμένο καταφύγιο τών πειρατών, γιατί στό λιμνο μέρος του είχε ένα ασφαλίστατο λιμάνι. Τόν ζωήματα λοιπόν τó 1673, ο Δανιήλ ήταν άραγμένος στην Πάρο, όταν έξαφνα έφτασε εκεί ο Γάλλος πρέσβης Νουαντέλ, για νά μαζέψη χωρίς άλλο αρχαιοτήτες. Ο Δανιήλ τόν ήποδεχτηκε με τιμές και τόν φιλοξένησε στό ζωαρί του, όπου τού παρέθεσε κι' ένα μεγαλοπρεπέστατο δείπνο.

Τό προί τής παραμονής τών Χριστουγέννων, οι ζάτικοι τής Πάρου έκάλεσαν τόν Νουαντέλ στη λειτουργία πού θα γινόταν στην Έκκλησιολογία. Και ο πρέσβης έπηγε στην εκκλησία, μαζί με τόν φίλο του πειρατή, ο όποιος ήταν πολύ φιλόφρωνος.

Ένας θεόδοξος κληρικός μίλησε κατά τή λειτουργία κι' έξόμνησε τις άρετές τού Γάλλου διπλωμάτου, Δυστηχός, ο κώδικς τού καθολικού μοναστηριού τού Αγίου Άντωνίου, τών Καπουτσίνων τής Νάξου, από τόν όποιον παίρνου τις πληροφορίες τού σημειώματος αυτού, δέν λέει άν ο Ιεραζήριος έλεξέται την ευγλωττία του και στην έξόμνηση τών άρετών τού... πειρατού.

Όταν τελείωσε ή λειτουργία ο πρέσβης γύρισε στό πειρατικό πλοίο τού Δανιήλ. Σημείωμα τού ίδιου κώδικος μās περιγράφει την ύποδοξη πού τού έγινε στό ζωαρί του ζωαρί και τó περιφημο γευμα πού έπαρολούθησε. Τρις φορές άδειασαν τά κανόνια τού πειρατικού, χειροκρότησαν τόν Νουαντέλ. Έπίσης τó ζωαρί ήταν σηματοδοτισμένο κι' έπαινο απ' όλες τις σημαίες ήταν ή σημαία τής Γαλλίας.

Μετά τó γευμα, τó όποιο ήταν πρωτοφανώς πλούσιο, με σπάνια και έξωτικά φαγητά, κρασιά και φρούτα, ο πειρατής έχώρισε διάφορα πολύτιμα δώρα στον πρεσβητή. Κατά τó σημείωμα τού κώδικος, τó τραπέζι, τά δώρα και τó μπαρότι για τούς ζωαριολογούς, έξοστισαν στον Δανιήλ 300 σοκούδα, ποσόν σημαντικό για την εποχή εκείνη.

Πειρατικό πλοίο.

Ο Νουαντέλ παρακάλεσε ζωάτομ τόν πειρατή νά τού έξαιουονομήη από τó νησί έπι πληρομή διάφορα τρόφιμα. Αλλά ο πειρατής προσεβλήθη και προσεφέρθη νά δώση στό Γάλλο διπλωμάτη όλα τρώφιμα τού έχουέξουτο... δωρεάν. Φυσικά, μίπως τά είχε πληροσει κι' αυτός; Κλειμένα τά είχε...

Έν τούτοις, κλειμένα-εξελειμένα, ο πρέσβης τά δέχτηκε.

Ο συγγραφέας τού κώδικος τών Καπουτσίνων ήταν, φαίνεται, φίλος τού πειρατού, γιατί στα σημειώματά του μιλάει για αυτόν μ' ένθουσιασμό:

«Ο Δανιήλ, γράφει, πολύ μās έτιμοσε και μās ευεργετούσε με δωρεές καφέ, ζάχαρης, ουζιού, λιναριού και άλλων διαφόρων χρησίμων ειδών. Μη άρκουμένοις δέ στην τροφοδοσία μās μόνο, μās προσέφερε και διάφορα άλλα δώρα. Έτσι, μās έδώρησε τελευταία ένα άροφοριον και ένα μεταξωτό παραπέτασμα για τή μονή».

Όταν ο Νουαντέλ έξέγραψε την επίθυμια νά έπισκεφθί τó περιφημο σπήλαιον τών σιλααγιστών τής Αντιπαρο, ο πειρατής προσεφέρθη νά τόν οδηγήση ο ίδιος εκεί. Και πράγματι μαζί έπλησαν και τά μεσάνυχτα τών Χριστουγέννων έλειτορογήθησαν μέσα στό σπήλαιο, τó όποιο θέμαζε τή φάτην τής Γεννήσεως.

Φαίνεται άκόμα ότι ή Παναγία είχε υπό την έννοια της τόν πειρατή Δανιήλ, άν πιστέψουμε τόν καθολικό Καπουτσίνο ζωαριολογού, ο άλλως άναμφως, έκτός τών άλλων, και τó έξής:

«Ο Δανιήλ με τó πειρατικό του ζωαρί καταλήφθη από φοβεροή τρικυμία πηγαίνοντας στην Αντιπαρο, αλλά με τή βοήθεια τής Παναγίας σωθήκε».

Αυτή πού δέν την ελάγγαζε κανένας τότε, θεωρούσα, σήμερα πηγήτεια, χωρίς, καθώς μας παρατήρησε ο κ. Λάφνης, ή δεύτερη σύλλαγή της νά είνε άνώτερη από την πρώτη. Πώς συνέβη όμως αυτή ή άπότομη μεταβολή; Τι έμπεσάλαθος και έκασι άκόμα και τόν άπειροστο κ. Σπύρο Μελά ν' αλλάξη γνώμη; Πούά φιλολογικά μισή, τι παρασσηνα πρωτακουστα και τι φιλολογιστολογιστικές Μαριέζ; Αυτά θα σάς τά ποιησε στο προαρχές φύλλο, με πρόσποτα και πράγματα, με ήμερομηρίες και με ντεκουιέντα. Δίγη ύπομονή λοιπόν...

Ο ΑΔΙΑΚΡΙΤΟΣ